

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.117/2026/6.
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Milla Beatrix ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes neve (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Polgár Miklós kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közszolgálati jogviszonyból származó megbízási díjjal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (13. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 10.K.700.598/2025/12. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 72.469 (hetvenkétezer-négyszázhatvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a név1 Katasztrófavédelmi Kirendeltség név1 Hivatásos Tűzoltóparancsnokság név2 Laktanyájában szerparancsnok beosztásban teljesített szolgálatot. A 2022. március 1. napjától 2024. december 31. napjáig terjedő időszakban a szerparancsnoki beosztása mellett végzett rajparancsnoki többletfeladatok ellátásáért 2025. május 27. napján a rendvédelmi illetményalap 150%-os mértékű megbízási díj megfizetését kérve szolgálati panaszt nyújtott be, melyet a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója megalapozatlanság miatt elutasított.

[2] A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló 9/2015. (III. 25.) BM rendelet a szerparancsnok részére középszintű szakmai képzést (1. melléklet 1.2.2.1.) ír elő, míg a rajparancsnoki beosztás a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztások és a betöltéséhez szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) 5. melléklet 2. pont 43. sora alapján felsőfokú végzettséget igényel és tisztí besorolású.

A kereset és a védírat

[3] A felperes a módosított keresetében a 2022. május 1. napjától 2024. december 31. napjáig terjedő időszak (a továbbiakban: perbeli időszak) vonatkozásában az illetményalap 150%-os mértékű összegének megfelelő 1.739.250 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését, 2023. február 1-jét követően a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontját, ezen túlmenően a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) rendelkezéseit jelölte meg. A rajparancsnok helyettesítését 2022. májusától az év végéig összesen 58 szolgálati napból 15 szolgálati napon látta el, mely az éves szolgálati napjai 25,9%-a; 2023. évben 73 szolgálati napból 24 szolgálati napon, mely az éves szolgálati napjai 32,8%-a; 2024. évben pedig 82 szolgálati napból 40 szolgálati napon, mely az éves szolgálati napjai 48,7%-a. A perbeli időszakban összesen a 213 szolgálati napból 79 szolgálati napon rajparancsnoki feladatokat végzett, azaz a szolgálati napjai 37%-ában. A szolgálatai során szolgálati idejének jelentős részében, hosszú időn át folyamatosan, rendszeresen helyettesítette a rajparancsnokot az eredeti szolgálati beosztása mellett.

[4] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperesnek kizárólag olyan munkát kellett végeznie, amelynek ellátására szerparancsnokként kötelezett, tehát nem végzett többletmunkát, így nem eseti jellegű többletmunkát sem.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság az alperest a perbeli időszak tekintetében 1.449.375 forint megbízási díj és annak késedelmi kamata megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a perbeli időszakban a megbízási díj jogalapját, azaz a szerparancsnoki beosztás mellett ellátott rajparancsnoki többletfeladat-ellátás megvalósulását vizsgálta [Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja]. Megállapította, hogy a felperes rajparancsnoki feladatellátása és számszaki kimutatása nem volt vitatott; a két beosztás az átfedéseken túl a hozzájuk kapcsolódó felelősségi körök, képesítési követelmények alapján eltér. A rajparancsnok tiszti kategória, magasabb képesítési követelménnyel. Az alperesnél a rajparancsnoki beosztás betöltött volt, ennek ellenére a munkáltató jelentős számú esetben (rendszeresen, ismétlődően és nem eseti jelleggel) elrendelte a rajparancsnoki feladatok felperes általi ellátását. A rajparancsnok helyettesítése okán a felperes díjazásra jogosulttá vált, függetlenül attól, hogy mindkét beosztáshoz tartoznak adminisztratív feladatok (jelentéstételi kötelezettség, szolgálatszervezés, szerelési foglalkozás, oktatás, különböző nyilvántartások vezetése káresetnél, valamint az azt követően végzendő szakmai feladatok ellátásáról való gondoskodás). Figyelembe vette, hogy a Kúria töretlen gyakorlata szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó rendszeres többletfeladat-ellátás esetén a hivatásos állományú ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.I.10.304/2017/15.); illetve a munkáltató csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, mely annak keretei közé tartozik, a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenes az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör, akár átmeneti, akár tartós feladatainak ellátását (Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VIII.39.804/2021/4.). Ha a hivatásos állományú hosszabb időn át, rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgáltatásnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VIII.40.367/2021/4.). Utalt továbbá arra is, hogy a havi 1-2 alkalommal történő helyettesítés nem minősül eseti jellegűnek (Kfv.III.45.052/2023/7.). Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban jelentős mennyiségű többletmunkát végzett, ezt a részéről kidolgozott és százalékosan meghatározott mértékek is alátámasztották, esetében 2023. február 1. napját követően is fennálltak a jogszabály által ezen időponttól megkövetelt további feltételek, azaz a jelentős többletmunka és rendszeresen ismétlődő jelleg.

[6] A megbízási díj összegszerűsége körében az igényelt 150%-os mértéket eltúlzottnak találta, az elvégzett, egy kategóriájával feljebb lévő beosztáshoz tartozó többletfeladatokkal az illetményalap 125%-os mértékének megfelelő ellentételezést találta arányosnak [Hszt. 71. § (5) bekezdése, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről 31/2015. (VI. 16.) BMr. 35. § (6) bekezdése, 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdése]. A többlettevékenység nagysága, a többletterhek megállapítása során a többletfeladatok mennyisége mellett figyelembe vette az ellátott beosztás magasabb felelősségi fokát, valamint besorolását is. A felperes részéről betöltött beosztáshoz középfokú végzettség kapcsolódott, míg az elvégzett többletmunkával érintett beosztáshoz elsőfokú végzettség, emellett a tiszti és tiszthelyettesi fokozat tekintetében is eltérés volt a két beosztás között, mely nyilvánvalóan a felelősség mértékében is különbséget eredményezett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; harmadlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset 2023. február 1. napját követő időszakra (jelentős többletfeladat hiánya miatt) történő elutasítását, emellett a 2023. február 1. napját megelőző perbeli időszak tekintetében a megbízási díjnak az illetményalap 75%-ára mérséklését; negyedlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az megbízási díjnak az illetményalap 75%-ára mérséklését kérte.

[8] Jogszabálysértésként az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 8/A. §-át, 10. § (5) bekezdését, a Hszt. 2. § 4. és 25. pontjait, 71. § (1) bekezdés c) pontját, 102. § (1) bekezdés b) pontját, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdését, 78. § (2) bekezdését és 85. § (1) bekezdését jelölte meg. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a védiratában és a perben tett előadásait a szolgálati beosztás meghatározása vonatkozásában egyáltalán nem vizsgálta, ezáltal a felek előadásához való kötöttség elve sérült. A per eldöntése szempontjából releváns nyilatkozatát az ítélet [16] bekezdésében eltérő tartalommal rögzítette, amikor munkaköri leírást írt Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) helyett. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság lényegében a kereseten túlterjeszkedve hozott döntést.

[9] Álláspontja szerint tételesen bizonyította, hogy az adott helyettesítési feladatokat a felperesnek szerparancsnokként is végeznie kellett, így az nem jelentett beosztáson kívüli többlettevékenységet. Az elsőfokú bíróságnak a felperest fel kellett volna hívnia annak bizonyítására, hogy a hivatkozott feladatokat szerparancsnokként nem kellett ellátnia. Emiatt a másodfokú eljárásban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 376. § (1) bekezdés c) pontja szerinti tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kellene lefolytatni, s a felperest nyilatkoztatni arra nézve, hogy a keresetben felsoroltakon kívül mi a szerparancsnoki beosztásba nem tartozó, általa végzett többletfeladat. Az elsőfokú ítélet olyan tartalmi, formai hiányosságokban szenved, amely miatt a hatályon kívül helyezése indokolt. Az elsőfokú bíróság új eljárásának ki kell terjednie a szolgálati beosztás feladatait meghatározó konkrét jogszabályi norma megjelölésére, továbbá annak vizsgálatára, hogy a szerparancsnoki beosztás feladatai közé tartozik-e a rajparancsnok helyettesítése, valamint, hogy a feladatok 2023. február 1. napját követően keletkeztek-e és jelentős többletfeladatok-e.

[10] Az SZMSZ 2013. óta a szerparancsnok szolgálati beosztásába tartozó feladatai közé sorolja a rajparancsnok – távolléte esetén történő – helyettesítését, tehát a szerparancsnok a szolgálati beosztásához tartozó feladatot lát el, amikor a rajparancsnokot helyettesíti. Az elsőfokú ítélet ezzel ellentétesen mondta ki, hogy e helyettesítés a szolgálati beosztásba nem tartozó többletfeladatot jelent. Az általa megjelölt mélységű bizonyítási eljárás lefolytatása eredményeként a kereset elutasításának lett volna helye. Az Áht. 8/A. §-a, valamint 10. § (5) bekezdése szerinti költségvetési szervként az SZMSZ-ben meghatározta az egyes rendszeresített beosztáshoz tartozó feladatokat. A felperes szolgálati beosztásához tartozó feladatainak meghatározása és a munkaköri leírása is az SZMSZ-en alapul. Irreleváns ezért az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a szerparancsnok és a rajparancsnok egymástól eltérő beosztások, mert – habár ez önmagában igaz – semmilyen jogszabályi rendelkezés nem tiltja, hogy egy szolgálati beosztáshoz tartozó feladat (távollét esetén) egy másik szolgálati beosztású személy által kerüljön helyettesítésre a rendvédelmi szerveknél. A konkrét esetben egy norma (SZMSZ) meghatározta az adott szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokat, és a szerparancsnok szolgálati beosztás egyik feladatává tette a rajparancsnok helyettesítését. Jogsértő az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy e helyettesítéssel a szerparancsnok a szolgálai beosztásához nem tartozó többletfeladatot lát el. Az elsőfokú ítélet

azt is hibásan állapította meg, hogy a rajparancsnoki feladatokat ellátó felperes ugyanabban az időben a szerparancsnoki feladatait ellátni nem tudta. A hivatkozott kúriai határozatok nem relevánsak, mert azok mind olyan esetekre vonatkoznak, amikor a szolgálati beosztást meghatározó norma nem írta elő a beosztáshoz tartozó feladatként másik személy helyettesítését.

[11] A Kp. 85. § (1) bekezdése szerinti, a kereseti kérelem korlátai közötti vizsgálat során az elsőfokú bíróság egyáltalán nem állapította meg, hogy a szervezeténél mely norma határozza meg az adott szolgálati beosztás tényleges tartalmát, a felvetéseivel nem foglalkozott, nem indokolta, hogy az álláspontja a per szempontjából miért nem releváns. A szerparancsnok és a rajparancsnok szolgálati beosztások közötti 90%-os átfedés önmagában kizárja a jelentős többletfeladat megállapítását. E többletfeladatok tekintetében a felperes konkrétan nem jelölte meg, hogy hány alkalommal helyettesített rajparancsnokot, tartott oktatást, volt úgy kárhelyszínparancsnok, hogy egynél több szerkocsi volt a helyszínen. Mindezen konkrétumok megjelölése, bizonyítása őt terhelte volna. A felperes és név3 rajparancsnok munkaköri leírása szinte szóról szóra egyezik, ott van jelentősebb eltérés, hogy név3 rajparancsnoknál szerepel például a javaslat dicséretre, jutalmazásra, kitüntetésre, a heti karbantartás befejeztével szerparancsok bevonásával tételes körletszemle tartása, valamint az, hogy a rajparancsok helyettesíti a szolgálatparancsokat. Ezeket a felperes sohasem végezte és erre nem is hivatkozott.

[12] A 125%-os mértékű megbízási díj megállapítása is jogszabálysértő, a két szolgálati beosztás közötti jelentős átfedés miatt az legfeljebb 75%-os mértékben indokolt a jogalap elfogadása esetén. A felperes a rajparancsnok helyettesítésekor lényegében nem, vagy csak minimális mértékű többletfeladatot végzett.

[13] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Nézete szerint a fellebbezési érvelés hibás, a kidolgozott bírói gyakorlattal és jogértelmezéssel ellentétes. Az alperes azon érvelése, hogy az SZMSZ-ben és a munkaköri leírásban szerepelt a rajparancsnok helyettesítése, ezért az a szerparancsnoki beosztás részét képezi, nem foghat helyt. Egy belső normában és a munkaköri leírásban megjelenő általános feladat az adott beosztás részeként a jogszabályi rendelkezésekkel szemben nem eredményezheti, hogy a rajparancsnoki beosztás a szerparancsnoki beosztás részét képezze (Kf.III.39.019/2021/5.). A munkáltató utasítási joga nem korlátlan, csak olyan feladatot határozhat meg adott munkakörhöz rendelt, amely a munkakör keretei közé tartozik (Kf.45.088/2022/4.). Amennyiben a beosztáshoz nem tartozó feladatok ellátása nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődő kötelezettség, a hivatásos állomány tagja megbízási díjra jogosult (Kfv.45.052/2023/7.).

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[14] A fellebbezés nem alapos.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül és megállapította, hogy

az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, döntésének indokait kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[16] Az alperes a fellebbezésében anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre egyaránt hivatkozott.

A másodfokú bíróság elsőként az eljárásjogi kifogásokat vizsgálva megállapította, hogy a törvényszék a Kp. 2. § (4) bekezdése szerinti tisztességes, koncentrált és költségtakaros eljárás követelményét, a bizonyítási eljárás szabályai közül a Kp. 78. § (2) bekezdését, illetve a Kp. 85. § (1) bekezdése szerinti előírást, a kereseti kérelem korlátai közötti elbírálást sem sértette meg. Az elsőfokú bíróság a felek valamennyi nyilatkozata és előterjesztett bizonyítéka alapján hozta meg határozatát. Az ítéltábla megállapította, hogy az alperes ugyan a fenti eljárásjogi szabályokat is felhívva, de lényegében a törvényszék anyagi jogi értékelését vitatva támadta az elsőfokú ítéletet. Az általa állított központi érv értékelése – miszerint a szerparancsnok a rajparancsnok feladatait a saját beosztásához tartozó feladatellátás körében végzi – ugyanis az anyagi jogalap körében vehető figyelembe, és nem a bizonyítékok értékelését, illetve az általános eljárási alapelvek megsértését igazoló eljárásjogi szabálysértés. A felperes megbízási díj iránt terjesztett elő keresetet, az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem korlátai között lefolytatta az annak elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást, további bizonyítás a jogvita eldöntéséhez nem volt szükséges, így – különös tekintettel a tisztességes, koncentrált és költségtakaró eljárás követelményére – további bizonyítás elrendelését a másodfokú bíróság sem tartotta szükségesnek. Az a körülmény, hogy az alperes az elsőfokú bíróság jogértelmezésével és anyagi jogi álláspontjával nem ért egyet, a hivatkozott eljárásjogi szabálysértések megállapítását nem eredményezi.

[17] Az alperes a fenti eljárásjogi kifogásaihoz kapcsolódóan a Pp. 376. § (1) bekezdés c) pontjára is hivatkozott, mellyel összefüggésben az ítéltábla megjegyzi, hogy a Kp. 6. §-a szerint a közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja. A Kp. a fellebbezés kapcsán sajátképi (sui generis) rendelkezéseket tartalmaz, vagyis közigazgatási perben a Pp. felperes által hivatkozott fellebbezési eljárási szabálya nem alkalmazható.

[18] A megbízási díj jogalapjának anyagi jogi vitatása tekintetében – miszerint a rajparancsnok helyettesítése a szerparancsnokként ellátott szolgálati beosztásához tartozó feladatellátás –, az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az alperes téves álláspontot képvisel. A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a megbízási díj jogalapja körében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes szolgálati beosztásához tartoztak-e. A 30/2015. BMr. 5. melléklet 2. pont 43. sorának és 3. pont 18. sorának egyértelmű előírása szerint a szerparancsnok és a rajparancsnok – az alperes által sem vitatottan – egymástól eltérő és elkülönülő szolgálati beosztások, amelyekhez különböző feladatellátások tartoznak. E beosztások más képzettséget követelnek meg, a hozzájuk kapcsolódó felelősségi körök is eltérnek, ezáltal a szervezeti hierarchiában elfoglalt helyük is más. A rajparancsnoki feladatok a szerparancsnokihoz képest többletfelelősséggel, többletfelelősséggel, valamint többletfigyelemmel járnak. A munkaköri leírás a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot a beosztás részeként nem tartalmazhat. Az a tény,

hogy az alperes a belső szervezeti normájában, az SZMSZ-ben a szerparancsnok feladatai között szerepelteti a rajparancsnok helyettesítését, nem jelenti azt, hogy az a fenti jogszabályi rendelkezést lerontva a szerparancsnoki beosztás részévé vált volna. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, amelynek ellentételezésére jogosult (Kf.VII.42.092/2020/4.). A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat-ellátás akkor állapítható meg, ha a hivatásos állomány tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el.

[19] A felek által nem vitatott tényállás szerint a szerparancsnok beosztású felperest az alperes jogszerűen utasíthatta bizonyos szolgálatok során a rajparancsnoki feladatok ellátására, mivel a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, ami ellentételezésre jogosítja. A perbeli esetben a rajparancsnoki feladatok nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen merültek fel, lényegében minden hónapban ismétlődtek, felmerülésük vonatkozásában az ismétlődő folyamatosság nyilvánvaló volt, az ezzel összefüggő adatokat a felperes a keresetében felsorakoztatta. Az eseti jelleget a ciklikus ismétlődés kizárja. A többletfeladat-ellátás nem kizárólag akkor tekinthető rendszeresnek, ha az havi szinten több alkalommal fordul elő, ilyen értelmezés a Hszt. vonatkozó rendelkezéseiből sem olvasható ki. A többletfeladatok havonkénti mennyiségének sem kell azonos mértékűnek lennie vagy minden hónapban meghatározott szintet elérnie. A többletfeladat-ellátás akkor is rendszeresnek tekinthető, ha van egy-egy olyan hónap, amikor a beosztáshoz nem tartozó szolgálatellátás nem merül fel, vagy ha van olyan hónap, amikor csak egy-egy ilyen szolgálatellátás történik, azonban összességében a többletfeladatok egy jól körülhatárolt időszakon belül folyamatosan, ciklikusan visszatérő jelleggel jelentkeznek. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és ez alapján ellentételezésre jogosult (Kf.III.45.052/2023/7., Mfv.II.10.623/2015/4., Kfv.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4., BH2018.259). Nem a folyamatos „helyettesítésnek” van tehát jelentősége, hanem az olyan rendszerességnek, amely rendszeressé teszi az adott, beosztáshoz nem tartozó feladatellátást. E tekintetben pedig annak sincs jelentősége, hogy a felperes általi helyettesítés ténylegesen nem a rajparancsnoki feladatok teljes körére, hanem azon belül meghatározott feladatok ellátására szólt.

[20] Az elsőfokú bíróság a perbeli adatok, bizonyítékok értékelése alapján helytállóan állapította meg, hogy a jelen esetben a rajparancsnoki feladatok nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, minden hónapban ismétlődően felmerültek, vonatkozásukban az ismétlődés megalapozott volt. Az elsőfokú bíróság az ítéletében a felperes rajparancsnoki beosztáshoz kapcsolódó feladatellátásainak százalékos mértékét, valamint a kidolgozott százalékos adatokat rögzítette, az alperes – azon túlmenően, hogy a jogalapot vitatta és az összecszerűségi kifogása körében „jelentős átfedésre” hivatkozott – számszakilag azokat nem cáfolta.

[21] A felperes a rajparancsnoki feladatellátást a keresetében és perbeli nyilatkozataiban is megjelölte, amelyből kitűnik, hogy szerparancsnokként a perbeli időszakban folyamatosan visszatérően az összes szolgálati napjainak 37%-ában a magasabb beosztáshoz tartozó rajparancsnoki feladatkört látta el, feladata volt a szolgálatszervezés, szakmai képzés, oktatás, szerelési feladatok, túlszolgálat nyilvántartás, betegszabadság nyilvántartás, káreseti irányítás, jelentés kirendeltségvezetőnek, váltásátadás, szolgálatszervezés, stb. Az alperes a fellebbezésében csupán állította a két beosztás feladatainak 90%-os átfedését, azt azonban a perbeli nyilatkozatain túl nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság is figyelemmel volt a felhívott adminisztratív feladatok, jelentéstételi kötelezettség, szolgálatszervezés, szerelési foglalkozás, oktatás, különböző nyilvántartások vezetése káresetnél és az azt követően végzendő szakmai feladatok ellátásáról való gondoskodás kapcsán arra, hogy azok mindkét beosztáshoz kapcsolódtak, és helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a többletfeladatok ellátásának tényén – különösen az eltérő képzettségi, felelősségi körökre figyelemmel – ez nem változtatott. A felperes maga is hivatkozott arra (7. sorszámú beadvány, 1. oldal), hogy tényleges szolgálati helye a telephely1, ahol csoportonként készenléti jellegű beosztásban 19 fő rendszeresített. A telephelyen ténylegesen a szolgálatparancsnok nincs jelen, az ő tényleges szolgálati helye, ahol a szolgálati feladatait ellátja, az telephely2, 16 fő készenléti szolgálatot ellátó állománnyal. A leírtak okán a rajparancsnok (telephely1) a szolgálatot ellátó 19 fő tekintetében felelős az adott szolgálati napon a szolgálatellátásáért, az ezzel járó adminisztratív feladatok elvégzéséért, az SZMSZ-ben a szolgálatparancsnok beosztásánál nevesített feladatok 19 fő vonatkozásában történő ellátásáért. Jelentési kötelezettsége pedig elsősorban a telephelyen ténylegesen jelen lévő, szolgálatot ellátó, a kirendeltségvezető parancsnokhelyettes tűzoltósági felügyelő felé áll fenn. Amennyiben a rajparancsnok a szolgálatparancsnokot helyettesíti telephely2, ezen feladatok a "telephely1" tekintetében a felperesre hárultak. A két beosztás képzettségi, felelősségi köre alapvető eltérése már önmagában megalapozza a rendszeres többletszolgálat figyelembevételével a megbízási díjat.

[22] A Hszt. 71. § (3) bekezdése módosításának 2023. február 1. napján bekövetkezett hatályba lépésével a jogalkotó a rendszeres többletfeladat-ellátáson túl a megbízási díj megfizetésének feltételéül szabta a jelentős többletmunka megvalósulását; e kettő feltétel együttes megléte esetén fizethető megbízási díj. Az elsőfokú ítélet indokolásában e jogszabályváltozás értelmezése megjelenik, a jelentős többletmunka felperes által százalékosan kimunkált időráfordítása a jelentős többletmunka definíciójának megfeleltethető.

[23] Az elsőfokú bíróság ítélete a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontján alapul, az nem ellentétes a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjával. A Fővárosi Ítéltábla már több döntésében (1.Kf.700.134/2025/4.; 2.Kf.700.218/2025/4.; 3.Kf.700.393/2025/4.; 4.Kf.700.379/2025/4.) elemezte e két jogszabályhely egymáshoz való viszonyát, melynek során megállapította, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának csak olyan értelmezése lehet helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának is teret enged, ellenkező esetben – megbízási jogcímén – a hivatásos állomány tagja a beosztásához nem tartozó feladat ellátására – lényegében korlátozásoktól mentesen, – ellenszolgáltatás nélkül bármikor kötelezhető lenne. Ez esetben is érvényesülnie kell tehát a lex specialis derogat legi generali elvnek.

[24] Az elsőfokú ítélet az Áht. felhívott rendelkezéseit (8/A. § és 10. § (5) bekezdés) sem sérti, mivel az alperest a költségvetési szervként történő működése sem mentesíti az alól, hogy a hivatásos állományú tagjait a beosztásuk szerinti feladatellátás keretében foglalkoztassa, a megbízási díjat megalapozó többletmunka végzését kompenzálja.

[25] A megbízási díjat az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozta meg. Az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartotta megfelelőnek, azonban ahhoz, hogy az elsőfokú ítéletben foglalt érveket sikerrel támadni tudja, azt kellett volna – a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel konkrét eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással – bemutatnia, hogy az összegyszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek, részletesen kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, amelyeket nem vett figyelembe, mik lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összegyszerűségi eredményre vezetett volna. Az alperes a jogalap körébe tartozó vitatása mellett a megbízási díj összegyszerűsége tekintetében külön jogszabálysértést nem jelölt meg, így a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összegyszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi jelentősége pedig abban áll, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének összegyszerű mérlegelését a felperes alappal jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.). Mindazonáltal megjegyzi a másodfokú bíróság azt is, hogy egyetlen mérlegelési szempont kiragadása (a beosztásokhoz tartozó feladatok állított nagyfokú átfedése) egyébként sem lehet alkalmas a komplex mérlegelési tevékenység eredményének cáfolatára.

[26] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[27] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdései, 82. § (3) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet – 2. § (2) bekezdésére és 3. § (5) bekezdésére történt felperesi hivatkozás helyett helyesen – 2. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a 3. § (1) bekezdés a) pontja, valamint (4) bekezdése alapján a pertárgyértékhez igazodó mértékben állapította meg.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott összegű (115.950 forint) fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 96. § (1) bekezdés b) pontja és 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[29] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. július 1.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Józsa Ágnes s.k.	dr. Koós Szabolcs s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró